

Samhällsplaneringskontoret
Alexander Spak
alexander.spak@nassjo.se

Naturvärdesinventering inför dragning av södra vägen etapp 3

Inventeringen utfördes i två etapper under två dagar 2022-06-16 – 2022-06-17 längs den sträcka där vägen ska dras (bild 1) med start i den norra delen vid Telegatan. Ansvarig och utförare av inventeringen samt bedömning är Alexander Spak, kommunekolog. Den 17 juni var även planarkitekt Erik Helkimo med ute på plats.

Inventeringen är gjord med syftet att få en bättre bild över vilka naturvärden som finns inom området inför den planerade vägdragningen. Inventeringen är inte utförd enligt svensk standard (SS 199000:2014), utan är en enklare bedömning av naturvärden. Mossor och lavar har inte inventerats så ingående, främst på grund av tidsbrist, men också på grund av bristande kunskap kring dessa organismgrupper.

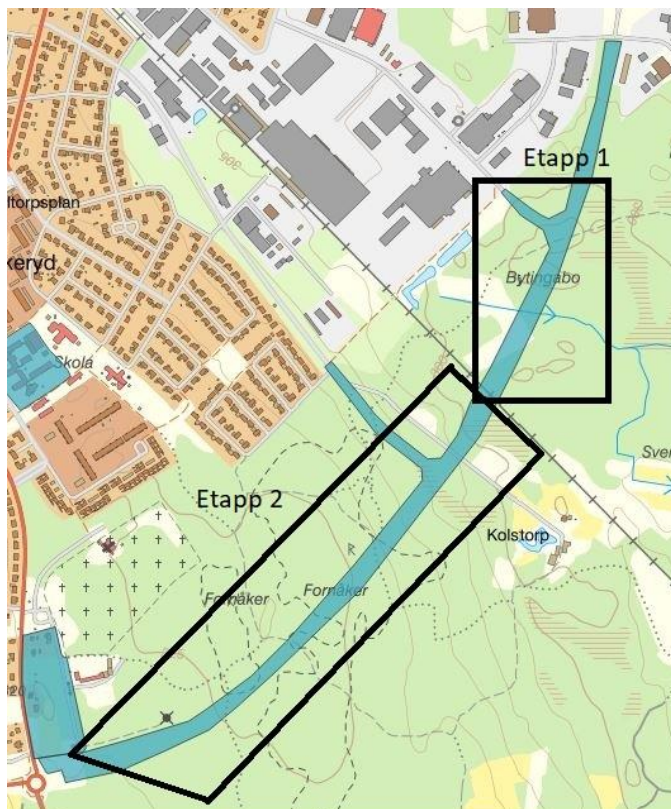

Bild 1. Dragning av södra vägen etapp 3

Ettapp 1. 2022-06-16

Det inventerade området utgörs till största delen av produktiv skogsmark med något varierande markvegetationstyper. Från lågörtstyp på frisk och fuktig mark med bl.a. teveronika, ekorrhår, daggekåpa och blodrot, till högörtstyp med ormbunkar, älggräs, mjölke, skogsnäva och bergsyra. Generellt utgörs det inventerade området av blandskog av gran, tall, björk och asp i olika åldrar. Stor andel av lövträdssly och högörtsväxter gör det svårframkomligt.

Inventeringen genomfördes med utgångspunkt från Telegatan och vidare ner längs med den planerade sträckningen av Södra vägen fram till järnvägsspåret. Området utgörs av blandskog bestående av äldre granskog med inslag av bland annat rönnbår, asp och glasbjörk i olika åldrar och en del tall. Granen är gammal och likåldrig. Avverkningar har gjorts i området, men den största delen avverkningar gjordes för över 10 år sedan.

Där finns också mer öppna solbelysta områden som utgörs av successionsskog med olika lövträdsarter som växer upp efter avverkning. Mycket sly av björk och al. Inventeringen gjordes här till stor del längs med en gammal avverkningsväg där man tagit ner mycket klibbal och björk och lämnat stora mängder ris.

Fältskiktet i området utgörs till stor del av trivialarter som t.ex. vägtistel, blåsuga, blomsterlupin, kanadensiskt gullris, hallon, smörblomma, fibblor, strätta, brakved, div. salixarter, div. bräkenväxter, revlumner, revfingerört, teveronika, skogsstjärna, vanlig ängssyra, käringtand, vit- och rödklöver, olika arter av gräs och halvgräs. Vad gäller mossor utgörs en stor del av markskiktet av husmossa och väggmossa. Fler arter av mossa finns men har inte inventerats.

Vidare söderut tätar skogen och får en mer skuggig granskogskaraktär med högre fuktighet. Frisk stenig mark med en liten bäck som rinner tvärsigenom. Fältskiktet är av blåbärsris-lingon karaktär och utgörs av ormbunkar, fräken av olika slag, hallon, nässlor, smörblomma, harsyra, läkevänderot, vitklöver, kråkbär m.m. Buskskiktet utgörs till stor del av rönnbår och björk. Trädskikt av äldre gran, al och björk. Markskiktet utgörs till stor del av husmossa, väggmossa, vitmossor och björnmossa.

Ettapp 2. 2022-06-17

Inventeringen utgick från ett område av ängskaraktär öster om Isås rondellen med stora mängder rödfibbla, kämpar, kråkvicker, vitklöver, smörblomma, hundkåx, timotej, diverse arter av höga gräs och halvgräs typiska för frisk ängsmark. Det övergår till att bli ett tätt buskskikt av diverse ungträd med rönn, asp och ek och buskar som gör det svårframkomligt. En stenmur (57,63152 N, 14,71336 Ö) finns inom området och omfattas av generellt biotopskydd. Ganska blöt mark på sina ställen och rik på mossa. Området är rikt på blåbär och lingon, ekorrhår, blomsterlupiner och vitmossor.

Framfartsvägen till mobilmasten var kantad av prästkrage, lingonris, smultron, humleusern och ungträd av björk. Trädskiktet består till stor del av gran och tall. Därefter övergår markskiktet till mer utpräglad lingonristyp med mycket ljung och

ett buskskikt av björk och asp. Blockigt och mossbetäckt. Sedan öppnar det upp sig och blir luckigt med tall och lövträd med ett markskikt bestående av lingon och blåbär.

Områden med fornåkermarker utgörs av gammal granskog med relativt mycket hänglav, blockigt med ett markskikt bestående av lingon- och blåbärsris, div. mossor och örter. Övergår i en föryngringsyta (hygge) med ett fåtal högstubbar. Finns några ungräd av sälg, oxel och rönn. För övrigt fanns där typiska pionjärväxter som t.ex. kruståtel, rödven och hundäxing. Angränsande område utgörs av gammal granskog med inslag av diverse lövträd. Relativt luckigt och frisk blåbärsristyp. I ett blött parti, innan Poppelgatan, hittades två stjälgar av korallrot, som är en fridlyst orkidé, som trivs i sumpiga skogar, myrkanter och kärr.

Vid Poppelvägen hittas bland annat lupiner, smörblommor, klotpyrola, rödklöver, skogsklöver, fibblor, teveronika, käringtand, smultron, blodrot, hallon, kråkvicker, daggekåpa, humleblomster. Där fanns också en stor mängd dagfjärilar. Efter Poppelvägen finns ett litet kärr med hydrofila arter som t.ex. tuvull, vattenklöver, skvattram och en mängd vitmossor.

Tabell 1. Sammanställning av arter (ej i någon specifik ordning)

Kärlväxter	
Skogsnäva <i>Geranium sylvaticum</i>	Teveronika <i>Veronica chamaedrys</i>
Blodrot <i>Potentilla erecta</i>	Blomsterlupin <i>Lupinus polyphyllus</i>
Pipdån <i>Galeopsis tetrahit</i>	Älggräs <i>Filipendula ulmaria</i>
Mjölke <i>Chamaenerion angustifolium</i>	Vägstistel <i>Cirsium vulgare</i>
Glasbjörk <i>Betula pubescens</i>	Smörblomma <i>Ranunculus acris</i>
Ängskovall <i>Melampyrum pratense</i>	Blåsuga <i>Ajuga pyramidalis</i>
Sälg <i>Salix caprea</i>	Humlelusern <i>Medicago lupulina</i>
Läkevänderot <i>Valeriana officinalis</i>	Skogsstjärna <i>Lysimachia europaea</i>
Harsyra <i>Oxalis acetosella</i>	Brunört <i>Prunella vulgaris</i>
Brännässla <i>Urtica dioica</i>	Skogsfräken <i>Equisetum sylvaticum</i>
Käringtand <i>Lotus corniculatus</i>	Lingon <i>Vaccinium vitis-idaea</i>
Hallon <i>Rubus idaeus</i>	Asp <i>Populus tremula</i>
div. halvgräs <i>Cyperaceae</i>	Skogsklöver <i>Trifolium medium</i>
Gran <i>Picea abies</i>	Hundkäs <i>Anthriscus sylvestris</i>
Skogskovall <i>Melampyrum sylvaticum</i>	div. gräs <i>Poaceae</i>
Humleblomster <i>Geum rivale</i>	Hundäxing <i>Dactylis glomerata</i>
Gråfibbla <i>Pilosella officinarum</i>	Tall <i>Pinus sylvestris</i>
Klotpyrola <i>pyrola minor</i>	Ängssyra <i>Rumex acetosa</i>
Örnbräken <i>Pteridium aquilinum</i>	Ljung <i>Calluna vulgaris</i>
Vitklöver <i>Trifolium repens</i>	Stensöta <i>Polypodium vulgare</i>
Kråkvicker <i>Vicia cracca</i>	Rönn <i>Sorbus aucuparia</i>
Vitmåra <i>Galium boreale</i>	Klibbal <i>Alnus glutinosa</i>
Åkervädd <i>Knautia arvensis</i>	Ekbräken <i>Gymnocarpium dryopteris</i>
Prästkrage <i>Leucanthemum vulgare</i>	Rödklöver <i>Trifolium pratense</i>
Äkta förgätmigej <i>Myosotis scorpioides</i>	Ekorrbär <i>Maianthemum bifolium</i>

Skogsnarv <i>Moebria trinervia</i>	Rödfibbla <i>Pilosella aurantiaca</i>
Gullris <i>Solidago virgaurea</i>	Röllika <i>Achillea millefolium</i>
Svartkämpar <i>Plantago lanceolata</i>	Brudborste <i>Cirsium heterophyllum</i>
Tuvull <i>Eriophorum vaginatum</i>	Vitmossor <i>sphagnum</i>
Vattenklöver <i>Menyanthes trifoliata</i>	Skvattram <i>Rhododendron tomentosum</i>
Skogsstjärnblomma <i>Stellaria longifolia</i>	Träjon <i>Dryopteris filix-mas</i>
Oxel <i>Sorbus intermedia</i>	Rödven <i>Agrostis capillaris</i>
Kruståtel <i>Avenella flexuosa</i>	Korallrot <i>Corallorhiza trifida</i>
Dagglåpa <i>Alchemilla vulgaris</i>	Revlummer <i>Lycopodium annotinum</i>
Mossor och lavar	
Väggmossa <i>Pleurozium schreberi</i>	Husmossa <i>Hylocomium splendens</i>
Spärrvitmossa <i>sphagnum squarrosum</i>	Cypressfläta <i>Hypnum cupressiforme</i>
Björnmossa <i>Polytrichum commune</i>	Kvastmossa <i>Dicranum scoparium</i>
Blåslav <i>Hypogymnia physodes</i>	Bägarlavar <i>cladonia</i>
Filtlavar <i>peltigera</i>	Skägglavar <i>Usnea</i>
Svampar	
Klibbticka <i>Fomitopsis pinicola</i>	Fnöskticka <i>Fomes fomentarius</i>
Vargmjölk <i>Lycogala epidendrum</i> (slemsvamp)	
Fåglar	
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>
Rödvingetrast <i>Turdus iliacus</i> (NT)	Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>
Tornseglare <i>Apus apus</i> (EN)	Bofink <i>Fringilla coelebs</i>
Koltrast <i>Turdus merula</i>	Talgoxe <i>Parus major</i>
Fiskmås <i>Larus canus</i> (NT)	Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>
Gråkråka <i>Corvus corone cornix</i>	Kaja <i>Corvus monedula</i>
Svartmes <i>Periparus ater</i>	Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>
Insekter	
Tvåvingar <i>Diptera</i>	Amiralfjäril <i>Vanessa atalanta</i>
Vitfjärilar <i>Pieridae</i>	Nässelfjäril <i>Aglais urticae</i>
Blåvingar <i>Polyommata</i>	Nätfjärilar <i>Melitaea</i>
Flicksländor <i>Zygoptera</i>	Blåbock <i>Gaurotes virginea</i>
Skogstordyvel <i>Anoplotropes stercorosus</i>	Gräsfjärilar <i>Satyrinae</i>
Mörk jordhumla <i>Bombus terrestris</i>	Hushumla <i>Bombus hypnorum</i>
Stor flugbagge <i>Cantbaris fusca</i>	Trollsländor <i>Odonata</i>
Gräshoppor <i>Caelifera</i>	Grön ängsgräshoppa <i>Omocestus viridulus</i>

Sammanfattning

Inventeringen visar att det saknas höga naturvärden inom området för den planerade dragningen av Södra vägen etapp 3. Totalt identifierades 16 fridlysta arter vilket inkluderar samtliga fåglar, revlummer och korallrot. Den låga naturvärdesklassningen innebär dock inte att naturvärdet är obetydligt. Naturvärdet kan, enligt min bedömning, jämföras med naturvärdesklass 4 i svensk standard för naturvärdesinventering (SS 199000:2014), vilket innebär en viss positiv betydelse för biologisk mångfald. Naturvärdesklass 4 är användbar för områden som tydligt

påverkats av mänsklig aktivitet men där det trots allt finns biotopkvaliteter eller arter av viss positiv betydelse för biologisk mångfald, t.ex. äldre produktionsskog med flerskiktat trädbestånd men där andra värdestrukturer och värdeelement saknas.

Åtgärder som avsiktligt påverkar eller stör fridlysta arter, eller deras fortplantningsmiljöer och viloplatsar kräver dispens från artskyddsförordningen (2007:845). Ansökan görs hos Länsstyrelsen.

Alexander Spak
Kommunekolog